

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

„Lew Lechistanu” – wojny polsko-tureckie w II połowie XVII w.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 2/45 minut

Cele

Po lekcji uczeń:

- opisuje położenie międzynarodowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696
- charakteryzuje przebieg bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem
- ocenia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Rzeczypospolitej Obojga Narodów i Europy
- wskazuje na mapie zmiany terytorialne na granicy polsko-tureckiej w II poł. XVII w.
- opisuje postać Jana III Sobieskiego
- doskonalili kompetencje porozumiewania się w języku ojczystym oraz kompetencje cyfrowe.

Metody/Techniki/Formy pracy

„gorące krzesło”

Środki dydaktyczne

strona <http://www.wilanow-palac.pl> (pasaż wiedzy), podręcznik, film edukacyjny

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Tydzień przed planowanymi zajęciami wybrani uczniowie otrzymują zadanie przygotowania pytań do wywiadu z Janem III Sobieskim. Każdy uczeń (lub grupa) przygotowuje 5-6 pytań dotyczących określonych zagadnień.

Grupa I

Przygotujcie 5-6 pytań dotyczących przyczyn wznowienia wojen polsko-tureckich w II połowie XVII w., okoliczności utraty Kamieńca Podolskiego, postanowień rozejmu w Buczaczu i przebiegu bitwy pod Chocimiem. Pytania muszą odnosić się do szczegółów, nie mogą być zbyt ogólne, np. nie mogą być takie: Jak przebiegała bitwa pod Chocimiem?

Wykorzystajcie informacje z podręcznika oraz film <https://www.youtube.com/watch?v=nXCqD2D3iwl>

Grupa II

Przygotujcie 5-6 pytań dotyczących genezy odsieczy wiedeńskiej, przebiegu bitwy, wydarzeń po bitwie oraz znaczenia tego zwycięstwa. Pytania muszą odnosić się

do szczegółowych kwestii, nie mogą być zbyt ogólne, np. nie mogą być takie: Jak przebiegała bitwa pod Wiedniem? Wykorzystajcie informacje z podręcznika oraz dostępne na stronie <http://www.wilanow-palac.pl>

Grupa III

Przygotujcie 5-6 pytań dotyczących życia prywatnego Jana III Sobieskiego – jego relacji z żoną, dziećmi, informacji o pałacu w Wilanowie, przebiegu kariery wojskowej. Pytania nie mogą być zbyt ogólne, np. czy król kochał swoją żonę?

<http://www.wilanow-palac.pl/pasaz>

Podczas lekcji w rolę króla wciela się nauczyciel lub przygotowany uczeń zainteresowany przedmiotem (ma prawo kontaktować się ze swoim doradcą, czyli nauczycielem przed udzieleniem odpowiedzi).

Po wykorzystaniu puli pytań nauczyciel ocenia aktywność uczniów oraz omawia znaczenie bitwy pod Wiedniem oraz informuje o warunkach pokoju w Karłowicach i wskazuje je na mapie. Na koniec pyta uczniów o ocenę postaci Jana III Sobieskiego.

Komentarz metodyczny

Metoda „gorącego krzesła” pozwala uczniom wcielić się w rolę dziennikarzy przygotowujących się do wywiadu. Zadania można podzielić pomiędzy uczniów lub grupy uczniów, dostosowując trudność zadań do uczniów z SPE. Uczniowie zdolni mogą przygotować zadania dotyczące życia osobistego, ponieważ wykraczają one poza treści podstawy programowej i wymagają sięgnięcia do innych źródeł informacji poza podręcznikiem. Uczniowie z trudnościami mogą wykonać zadania z grupy I. Nauczyciel oceniając aktywność uczniów uwzględnia stopień zaangażowania ucznia w przygotowanie do zajęć (pytania muszą świadczyć o orientacji w temacie) i wykorzystaniu poleconych przez nauczyciela lub innych źródeł informacji.